

SC COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU SA

 romania2019.eu Președinția României la Consiliul Uniunii Europene	Str. Henri Coanda, nr. 2 – Bacau J4/789/27.09.2010/ CUI:RO 27429315 Capital social: 24.047.170 lei COD CAEN: 3600 Tel: 0372 401 301 ; 0234 208 801 Fax: 0234 588 292 ; 0234 551 175 www.apabacau.ro email: rage_juridic@yahoo.com crabbacau@gmail.com Banca: BRD Bacau Cont: RO13BRDE040SV60027870400	Member of CISQ Federation CERTIFIED MANAGEMENT SYSTEM ISO 9001 - ISO 14001 BS OHSAS 18001
--	--	---

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE al S.C. CRAB S.A.

HOTARAREA NR. 5

DIN 14.05.2019

Spre stiinta :

1. Membrii Consiliului de Administratie ;
2. Director General ;
3. AGA Ordinara .

Consiliul de Administratie al S.C. COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU S.A. , convocat pentru data de 14.05.2019 ora 12.00 ,

In temeiul art. 141 din Legea nr. 31 / 1990, privind societatile comerciale , republicata , ale art. 14 alin. 11 pct.19 din Actul Constitutiv al S.C. COMPANIEI REGIONALA DE APA BACAU S.A. ,

Legal constituit ,

HOTARASTE

Art. 1 – Se ia act si se avizeaza , in unanimitate de voturi a membrilor prezenti, Raportul anual al administratorilor societatii si implicit a realizarii Bugetului de Venituri si Cheltuieli , a Planului de Investitii si Planului de Reparatii Curente si Capitale a societatii pe anul 2018 .

Art. 2 – Materialul va fi supus aprobarii Adunarii Generale Ordinare a Actionarilor , in conformitate cu prevederile art. 11 alin. 2 lit.d din Actul Constitutiv al societatii .

Art. 3 – De ducerea la indeplinire a prevederilor art. 2 va raspunde secretarul Consiliului de Administratie , care va inainta materialul spre aprobare la AGA Ordinara .

PRESEDINTE al CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE al S.C. COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU S.A. ,

Turcu Ovidiu Leonard

SECRETAR ,

Sef Serviciu Juridic ,

Cons. Jr. Luca Monica Elena

(4 ex. originale)

SC COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU SA

Str. Henri Coanda, nr. 2 – Bacau
J4/789/27.09.2010/ CUI:RO 27429315
Capital social: 24.047.170 lei
COD CAEN: 3600
Tel: 0372 401 301 ; 0234 208 801
Fax: 0234 588 292 ; 0234 551 175
www.apabacau.ro
email: ragc_juridic@yahoo.com
crabbacau@gmail.com
Banca: BRD Bacau
Cont: RO13BRDE040SV60027870400

Member of CISQ Federation

CERTIFIED MANAGEMENT SYSTEM
ISO 9001 - ISO 14001
BS OHSAS 18001

NR. 5426/10.05.2019

RAPORT ANUAL

AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE

2018

Cuprins:

1 Declaratie Financiara

2 Declaratie Nefinanciara :

2.1. Prezentarea generală a societății

2.2 Componența și activitatea Consiliului de Administrație

2.3 Execuția contractelor de mandat ale directorilor executivi

2.4 Situația investițională

2.5 Aspecte comerciale

2.6 Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății

2.7 Prezentarea sintetică a impactului activității de bază asupra mediului înconjurător

2.8 Preocupari în domeniul securitatii si sanatatii în munca

2.9 Managementul riscului financiar

2.10 Combaterea coruptiei

2.11 Obiective pentru anul 2019 .

1. DECLARATIE FINANCIARA

Activitatile financiare si cele de analiza economica sunt activitatile de baza prin intermediul carora sunt stabilite politica si strategia organizatiei in domeniul economico-financiar. In cadrul S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A., activitatea financiara si de analiza economica asigura mecanismele necesare pentru intocmirea bugetului de venituri si cheltuieli atat la nivelul societatii, cat si la nivelul fiecarui centru de cost. Simultan, prin procesele specifice activitatii financiare si de analiza economica sunt controlate fluxurile financiare principale de incasari si plati desfasurate la nivelul Societatii si este realizata o analiza financiara asupra situatiei economice a acesteia, pe baza indicatorilor de lichiditate, solvabilitate si a indicatorilor de patrimoniu.

Conceptul de performanță financiară

Poziția financiară a întreprinderii reprezintă totalitatea activelor și capitalurilor asupra cărora întreprinderilor își exercită controlul. Principalii factori ai poziției financiare sunt:

- activele întreprinderii;
- structura financiară;
- lichiditatea și solvabilitatea întreprinderii;
- flexibilitatea și adaptabilitatea la schimbările mediului economic.

Poziția financiară în sine nu poate rezolva problemele întreprinderii, deoarece rezultatele sau performanța se obține din utilizarea capitalurilor și patrimoniului existent.

Performanțele întreprinderii se pot aprecia pe baza unor indicatori, cum ar fi:

- ratele de rentabilitate;
- marja profitului;
- rata profitului;
- volumul absolut al cifrei de afaceri și a profitului.

De reținut este faptul că, orice decizie economică pornește de la **poziția financiară** a întreprinderii și își propune realizarea unui anumit nivel de performanță.

Ca documente financiare pentru analiza poziției și a performanțelor întreprinderii se utilizează documentele sintetice, care sunt:

- bilanțul contabil;
- contul de profit și pierdere;
- notele explicative.

Desfasurarea **activitatii unei intreprinderi**, in conditii de eficienta prin respectarea cadrului legislative(economic,financiar, fiscal), presupune existenta si imbinarea factorilor de productie, respectiv mijloace materiale si umane, resurse care se regasesc sub denumirea generica de **capital fizic si uman**.

Functionarea financiara a intreprinderii consta in urmatoarele:

- eleborarea bugetelor de trezorerie;
- urmarirea continua a realizarii obiectivelor;
- evaluarea viitoarelor investitii;
- fundamentarea financiara a politicii comerciale si de preturi.

Printre obiectivele functiunii financiare ale intreprinderii mentionam : maximizarea profitului.

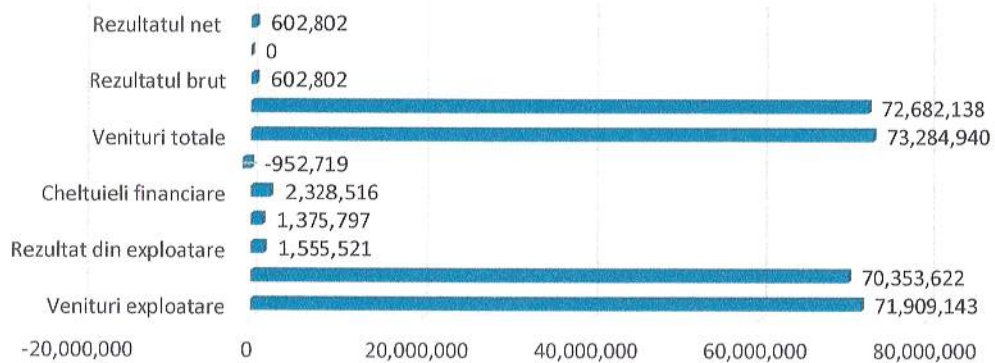
Funcțiunea financiară a intreprinderii reprezinta o componenta esentiala a conducerii, ceea ce determina ca o mare parte a atributiilor acestei functii sa fie indeplinite de catre organul de conducere, iar o parte din activitati sunt atribuite, prin delegare de competenta, structurilor subordonate. Referirea la organizarea acestei functii are in vedere , pe de o parte, structura organizatorica a intreprinderii , iar pe de alta parte structura operatiilor care se desfasoara pentru realizarea sa.

In cursul anului 2018 Compania a realizat venituri in valoare de 71.909.143 lei si cheltuieli in valoare de 70.353.622 lei

Situatia cu privire la volumul veniturilor si al cheltuielilor si structura rezultatului se prezinta astfel :

Indicator	2018
Venituri exploatare	71.909.143
Cheltuieli exploatare	70.353.622
Rezultat din exploatare	1.555.521
Venituri financiare	1.375.797
Cheltuieli financiare	2.328.516
Rezultat financiar	(952.719)
Venituri totale	73.284.940
Cheltuieli totale	72.682.138
Rezultatul brut	602.802
Impozitul profit	-
Rezultatul net	602.802

Rezultatul net

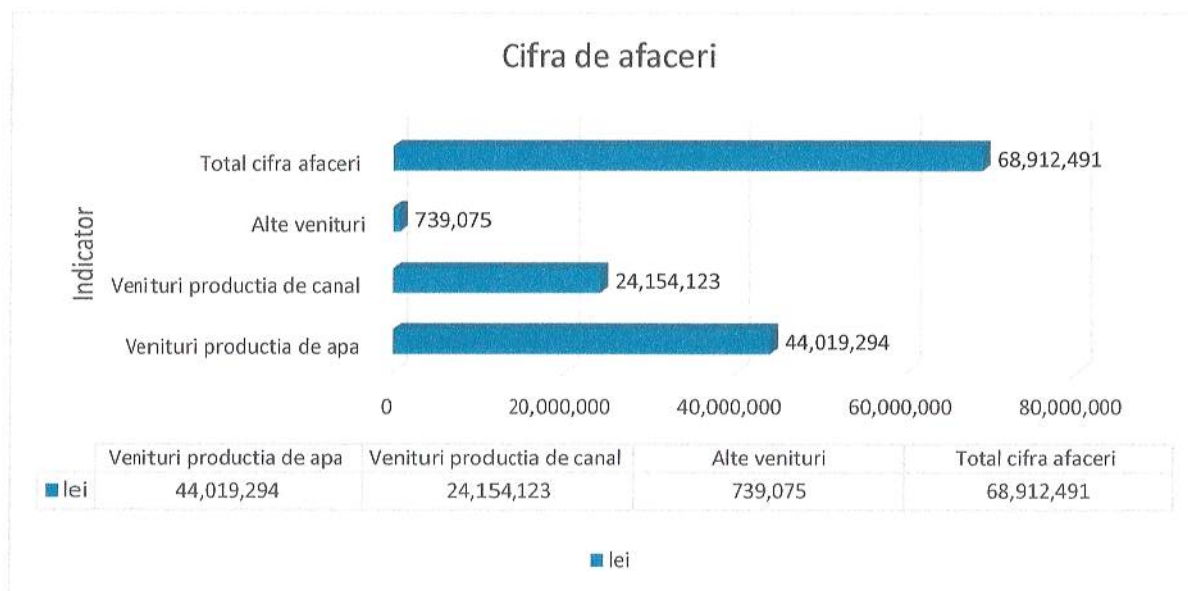

	Venituri exploatare	Cheltuieli exploatare	Rezultat din exploatare	Venituri financiare	Cheltuieli financiare	Rezultat financiar	Venituri totale	Cheltuieli totale	Rezultatul brut	Impozitul profit	Rezultatul net
lei	71,909,14	70,353,62	1,555,521	1,375,797	2,328,516	-952,719	73,284,94	72,682,13	602,802	0	602,802

lei

Structura cifrei de afaceri la nivel de societate este prezentata in graficul de mai jos:

Venituri productia de apa	44.019.294
Venituri productia de canal	24.154.123
Alte venituri	739.075
Total cifra afaceri	68.912.491

Cele mai importante elemente de cost sunt :

Total cheltuieli din care :	72.682.138
Cheltuieli cu personalul	43.160.249
Cheltuieli indemnizatii conducere si consiliul de administratie	220.752
Cheltuieli cu energia si apa	8.017.056
Cheltuieli cu intretinerea si reparatiile	713.170
Cheltuieli cu tertii	5.855.630
Alte cheltuieli	14.715.281

Referitor la planul de reparatii curente si capitale pentru anul 2018 :

In cursul anului 2018 s-au prevazut in cadrul Planului de Reparatii Curente si Capitale lucrari de reparatii in valoare de **2.105.000. lei.**

In cadrul planului de reparatii s-au realizat:

- lucrari de eliminare a pierderilor de apa potabila ;
- refacerea suprafetelor carosabile si necarosabile, in urma interventiilor la retelele de apa si canalizare;
- ridicari la cota a caminelor de apa , canalizare si apometre ,atat in suprafetele carosabile cat si necarosabile ;
- lucrari de intretinere, reparatii, mentenanta a tuturor mijloacelor fixe din dotarea societatii;
- diverse reparatii la cladirile administrative ;
- lucrari de refacere a hidroizolatiei Rezervor 10.000 mc-SP Margineni.
- lucrari de reparatii si intretinere la parcul auto din dotare.

Suma reparatiilor efectuate in cursul anului 2018 pentru mun. Bacau este de **1.518.639,42 lei.**

Realizarile la planul de investitii pentru anul 2018 cu finantare din surse proprii :

Pe capitole fata de Planul aprobat, valorile realizate se prezinta astfel:

capitol	Val aprobata in CA	Valoare realizata /lei
A-Pos Mediu (POIM fazole)	1.489.158	1.418.848,41
B -POIM	595.122	405.344,9
C- Modernizari	2.107.163	1.288.206,49
D-Dotari	1.851.300	499.580
Total	6.042.743	3.611.980,4

La capitolul A si B realizarile sunt in procent de 95%, respectiv 70%.

In valoarea cap.B-Cheltuielile aferente POIM au fost cuprinse si cheltuielile cu avizele, autorizatiile, acordurile necesare obtinerii Autorizatiilor de construire , realizarea de 70% decurgand practic din diferenta dintre valoarea estimate a acestora si costul final.

La capitolul C realizarile reprezinta 60 % din valoarea aprobata , respectiv 75 % din valoarea rezultata in urma achizitiilor. Avand in vedere faptul ca au existat diferente semnificative dintre valoarea estimata si cea atribuita (de ex.la procedura de achizitie pompe si electropompe valoare estimate-424.500 lei/valoare atribuita 307.393 lei), pentru anul 2019, am solicitat Directiei Tehnice justificarea valorilor propuse, prin identificarea de oferte ferme, pe termen mai lung (60-90 zile), astfel incat sa diminueam aceste sume neconsumate.

Tot la acest Capitol, diferenta dintre procentul realizat de 75% din valoarea atribuita se datoreaza si valorii mari a procedurii de achizitie "Pompe si electropompe "- 424.500 lei, valoare ce depasea pragul de achizitie directa, fapt ce a determinat, pe de o parte, termene mai lungi in derularea procedurii de achizitie dar, pe de alta parte, a condus la nelivrarea in anul 2018 a unora dintre echipamente, si deci, la nerealizarea in 2018 a intregii valori aferente acestei proceduri, valoare ce va fi raportata in realizarea Planului de investitii surse proprii 2019.

La capitolul D realizarile reprezinta 30 % din valoarea aprobata si 90 % din valoarea rezultata in urma achizitiilor. Mentionam ca nu a fost finalizata procedura de leasing pentru autoturisme care reprezinta un procent de 60% din total capitol D procedura care a fost reluata la finalul anului 2018.

Incadrarea in Bugetul de Venituri si Cheltuieli la sfarsitul anului 2018 este urmatoarea:

mii lei

<i>Venituri totale BVC</i> <i>31.12.2018</i>	<i>Realizat 31.12.2018</i>	<i>%</i>
75.613	73.285	96,92%
<i>Cheltuieli totale BVC 31.12.2018</i>	<i>Realizat 31.12.2018</i>	<i>Diferente</i>
75.511	72.682	96,25%

2. DECLARATIE NEFINANCIARA

2.1 Prezentarea generală a societății

S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a fost înființată prin fuziunea dintre S.C. CAB S.A. și S.C. APA SERV S.A. , conform sentinței civile nr. 347/20.09.2010 a Tribunalului Bacau .

S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. este **operator licențiat** în sfera serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, prin ordinul nr. 57 din 24.01.2011 , prin care s-a aprobat eliberarea licenței clasa I Companiei Regionale de Apa Bacau pentru serviciul public de alimentare cu apa și canalizare . Prin Ordinul ANRSC nr. 486/19.10.2018 și nr. 572/17.12.2018 s-a aprobat modificarea licenței clasa I pentru serviciul public de alimentare cu apa și canalizare , valabila până la data de 25.01.2021 .

Din punct de vedere al ariei geografice activitatea S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. se desfășoară pe raza județului Bacau cuprinzând următoarele sisteme: *alimentare cu apă; tratare apă; aducțiune, distribuție apă potabilă , colectare, epurare și evacuare ape uzate și meteorice.*

Alte activități prestate de S.C. Compania Regionala de Apa S.A. sunt:

- 7732- Activitati de inchiriere si leasing cu masini si echipamente pentru constructii ;
- 7712- Activitati de inchiriere si leasing cu autovehicule rutiere grele;
- 7711 –Activitati de inchiriere si leasing cu autoturisme si autovehicule rutiere usoare ;
- 7120- Activitati de testari si analize tehnice ;
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri ;
- 4399 – Alte lucrari speciale de constructii n.c.a.4521*;
- 4329 – Alte lucrari de instalatii pentru constructii ;
- 4322 –Lucrari de instalatii sanitare , de incalzire si de aer conditionat ;
- 3700-Colectarea si epurarea apelor uzate ;
- 3511 – Productia de energie electrica ;
- 3320 - Instalarea masinilor si echipamentelor industriale ;
- 3313 - Repararea echipamentelor electronice si optice ;
- 2651 - Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura , verificare , control , navigatie .

S.C. Compania Regionala de Apa S.A. este inregistrata la Oficiul Registrului Comertului Bacau sub nr. J04/789/2010 , avand cod de inregistrare fiscal RO 27429315 .

2.2 Componenta și activitatea Consiliului de Administrație

Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. s-a constituit în structura actuală, în luna decembrie 2014 , conform Hotararii AGA nr. 4 din 22.12.2014 , cu respectarea principiilor OUG nr.109/2011 privind guvernanța corporativă, în baza unei selecții prealabile efectuate de o comisie formată din specialiști independenți în recrutarea resurselor umane.

Consiliul de administratie a fost numit in urmatoarea componenta:

1. Apostol Constantin – presedinte al Consiliului de Administratie , conform Hotararii nr. 1/04.03.2015 a Consiliului de Administratie ;
2. Gaina Razvan Grigore – membru ;
3. Danciu Petre Marius – membru ;
4. Palea Valentin – membru ;
5. Lupu Gabriel Stanica – membru

Prin Hotararea nr. 1 din 09.04.2015 a Adunarii Generale a

Actionarilor s-a luat act de incetarea mandatului , incepand cu data de 16.02.2015 dintre d-l Apostol C-tin in calitate de administrator si presedinte al Consiliului de Administratie si CRAB si s-a ales un nou membru , incepand cu data de 09.04.2015 al Consiliului de Administratie in persoana d-lui Turcu Ovidiu Leonard .

Prin Hotararea nr. 1 din 11.06.2015 a Consiliului de Administratie s-a numit d-l Lupu Gabriel Stanica in functia de presedinte al Consiliului de Administratie , care a activat in aceasta functie pana la data de 30.08.2016.

Incepand cu data de 30.09.2016 s-a numit presedinte al Consiliului de Administratie d-l Turcu Ovidiu Leonard , conform hotararii nr. 1/30.09.2016

pentru un mandat cu durata determinata , respectiv de la data de 30.09.2016 pana la data de 31.01.2017 .

Prin hotararea nr. 5/27.01.2017 a Consiliului de Administratie s-a aprobat prelungirea mandatului de presedinte a d-lui Turcu Ovidiu Leonard pana la expirarea mandatului de administrator , respectiv pana la data de 22.12.2018 .

In aceste conditii , componenta Consiliului de Administratie la data intocmirii prezentului raport este :

1. Turcu Ovidiu Leonard – presedinte ;
2. Lupu Gabriel Stanica – membru ;
3. Gaina Razvan Grigore – membru ;
4. Danciu Petre Marius – membru ;
5. Palea Valentin – membru ;

avand in vedere ca prin hotararea AGA Ordinara nr. 1 din 19.12.2018 s-a aprobat prelungirea mandatului administratorilor societatii , ce expira la data de 22.12.2018 , pe o perioada de 4(patru) luni , pana la 23.04.2019 , cu posibilitatea de prelungire cu inca 2(doua) luni , perioada in care se va desfasura procedura de selectie conform prevederilor OUG 109/2011 .

În vederea executării mandatului, administratorii, au întocmit și prezentat în termenul prevăzut de lege Adunării Generale a Acționarilor, un Plan de Administrare , aprobat prin Hotararea nr. 2 din 25.05.2015 a Adunarii Generale Ordinare a Actionarilor .

Activitatea Consiliului de administratie s-a desfasurat in conformitate cu prevederile:

- Legii societatilor comerciale nr. 31/1990 cu modificarile si completarile ulterioare;
- Actului Constitutiv al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A.;
- Regulamentului de organizare si functionare al Consiliului de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A.;
- O.G. nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale

sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;

- O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă, actualizată .

În al doilea semestru al anului 2018, precum și la nivelul anului 2018 Consiliul de administrație s-a întrunit lunar în cadrul sedintelor ordinare.

Prezența administratorilor la sedințele lunare a fost de 100%, cazurile speciale fiind soluționate prin mandate de împuternicire și reprezentare acordate altor membri ai consiliului.

La sedințele Consiliului de administrație au participat , în calitate de invitați din partea societății, următoarele persoane:

1. Chiper Nina – director general ;
2. Bejan Ioan – director general ;
3. Ivasciuc Adriana – director economic CRAB ;
4. Luncanu Laura – director economic ;
5. Gherasim Gabriela – director economic ;
6. Radulescu Petrus – director tehnic CRAB ;
7. Popa Raluca – director dezvoltare programe ;
8. Sefi Servicii/Compartimente , după caz ;
9. Neculcea C-tin – președinte SLI ;
10. Braescu Fanica – secretar SLI ;
11. Alexandru Alin-Stefan – persoana responsabilă cu controlul financiar de gestiune

Fixarea datei ședințelor s-a efectuat după consultarea și stabilirea de comun acord cu fiecare administrator în parte, iar mapa conținând ordinea de zi propusă și materialele aferente a fost transmisă pe e-mail cu cel puțin două zile înainte de data fixată pentru ședința .

În primul semestru, Consiliul de administrație al S.C. Compania Regională de Apa Bacău S.A. a emis un număr de 57 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

- Aprobarea Planului de Reparații Curente și Capitale pe anul 2018;
- Avizarea Planului de Investiții din surse proprii pe anul 2018;
- Avizarea Bugetului de Venituri și Cheltuieli pe anul 2018 ;
- Avizarea redistribuirii profitului realizat în exercitiul financiar 2017;
- Avizarea Situațiilor Financiare ale societății încheiate la data de 31.12.2017 ;
- Prezentarea Raportului anual al administratorilor și a realizării BVC-ului , Planului de Investiții și Planului de Reparații Curente și Capitale pe anul 2017 ;
- Informare privind activitatea economico-financiară la data de 31.03.2018 ;
- Aprobarea constituirii de ajustări pentru deprecierea creanțelor la persoane fizice și juridice ;
- Aprobarea constituirii de provizioane ;

- Aprobarea casarii unor obiecte de inventar si mijloace fixe de natura domeniului privat si avizarea casarii unor mijloace fixe de natura domeniului public ;
- Aprobarea trecerii pe costuri a unor debite ;
- Aprobarea rectificarii Planului de investitii din surse proprii in limita valorii aprobate initial ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de nominalizare si remunerare din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2017 ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de audit din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2017 .

In al doilea semestru, Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a emis un numar de 51 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

- Aprobarea rectificarii Planului de Reparatii Curente si Capitale pe anul 2018;
- Avizarea rectificarii si suplimentarii Planului de Investitii din surse proprii pe anul 2018;
- Avizarea rectificarii Bugetului de Venituri si Cheltuieli pe anul 2018;
- Planul Financiar 2018-2022 ;
- Aprobarea acordarii unor clase de salarizare salariatilor din cadrul societatii ;
- Aprobarea criteriilor pentru selectia expertului independent specializat in recrutarea resurselor umane ;
- Aprobarea contractarii unor imprumuturi bancare pe termen lung pentru achizitionarea prin leasing financiar a unor autoturisme si utilaje;
- Informarea cu privire la demersurile efectuate pentru avizarea noilor tarife pentru serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare ;
- Informare privind avariile produse ;
- Modificarea Regulamentului Consiliului de Administratie ;
- Aprobarea procedurii privind reconversia profesionala ;
- Transferarea de actiuni de la actionarul Judetul Bacau la UAT Magura ;
- Prezentarea unor Rapoarte de Audit intern ;
- Avizarea propunerilor de modificare a Organigramei ;
- Numirea Directorului Economic ;
- Numirea Directorului General ;
- Informarea cu privire la stadiul implementarii proiectelor derulate in cadrul CRAB prin Unitatea de Implementare a Proiectelor Pos Mediu
- Prezentarea Raportului semestrial al Administratorilor ;
- Prezentarea unei Analize Economice a societatii si Raportarea Contabila la data de 30.06.2018 ;

- Aprobarea casarii unor obiecte de inventar si mijloace fixe de natura domeniului privat si avizarea casarii unor mijloace fixe de natura domeniului public ;
- Aprobarea trecerii pe costuri a unor debite ;
- Avizarea unor cereri de esalonare debite ;
- Informari cu privire la situatia debitelor .

Obiectivele strategice propuse în Planul de administrare al Societății, se prezintă astfel:

Nr. crt	Specificare	UM	Nivel programat la nivelul perioadei 2014 - 2018	Realizat 2014-2017	Nivel mediu realizat pe anul 2018
1	Asigurarea unei rate a profitului brut operational		15%	39.39	2,25

Nr Crt.	Specificare	UM	Nivel programat la nivelul anului -2018	Nivel mediu realizat pe anul 2018
2	Asigurarea unei lichiditati curente supraunitare	indice	>1	2,25
3	Asigurarea unei perioade de recuperare a creantelor totale din activitatea de exploatare	Zile	90	52
7	Perioada de plata a datoriilor totale din activitatea de exploatare	zile	60	96
8	Perioada de plata a datoriilor pe termen scurt din activitatea de exploatare	zile	60	96

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2015	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+2,2%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2015-2016	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+4%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2016-2017	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	4
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		2,5	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		+5%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel mediu programat si realizat pe sem. II 2018	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	2	24
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		3	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		-3,3%	

Nr. Crt.		UM	Nivel programat si realizat la nivelul anilor 2014-2018		Nivel mediu programat si realizat pe anul 2018	
			programat	realizat	programat	realizat
4	Reducerea pierderilor si a cantitatilor de apa provenite din avarii, furturi, etc, prin constientizarea UAT-urilor pentru realizarea de investitii in sectorul de apa	Nr Sesiuni	16	38	4	26
5	Asigurarea unei durate medii de reparare a conductelor variate	zile	3		3	
6	Reducerea consumului pecific de energie electrica	%	1		-0,6%	

În semestrul al II-lea al anului 2018 si in tot cursul anului 2018 nu s-au înregistrat tranzacții cu administratorii ori directorii cu angajații sau cu acționarii care dețin controlul asupra societății sau cu o societate controlată de aceștia, conform art.52 din OUG nr.109/2011.

2.3 Execuția contractelor de performanta ale directorilor executivi

Conducerea executiva a societatii pe perioada anului 2018 este formata din :

1. In functia de Director General :

- pe perioada 01.01.2018-17.02.2018 d-l Bejan Ioan , cu o indemnizatie lunara de 17.640 lei /luna , conform HCA nr. 2/20.12.2017 ;
- pe perioada 17.02.2018 – 31.12.2018 d-na Chiper Nina , cu o indemnizatie lunara de 17.640 lei /luna , conform HCA nr. 3/17.01.2018
Initial d-na Chiper Nina a fost numita pe o perioada de 4 luni de la data de 17.02.2018 pana la 17.06.2018 , conform HCA nr. 3/17.01.2018 , perioada in care se desfasura procedura de selectie conform prevederilor OUG 109/2011 .

Intrucat procedura de selectie nu a fost finalizata in aceasta perioada , s-a prelungit mandatul Directorului General Chiper Nina cu inca 2 luni , respectiv de la data de 18.06.2018 pana la 18.08.2018 inclusiv , conform HCA nr. 11/22.05.2018 .

Prin HCA nr.7/01.08.2018 s-a aprobat numirea pe o perioada de inca 4 luni a d-nei Chiper Nina , pana la data de 19.12.2018 , inclusiv , intrucat

procedura de selectie declansata pentru ocuparea functiei de director general nu era finalizata .

Intre timp , CNR a aprobat prin hotararile adoptate in cadrul sedintei din data de 24.10.2018 atat criteriile de selectie pentru selectarea directorului general , cat si Raportul de activitate initial intocmit de firma de selectie S.C. Barnett McCall Recruitment SRL .

Prin HCA nr.7/14.12.2018 s-a prelungit cu inca 2 luni , respectiv de la data de 20.12.2018 , pana la 20.02.2019 inclusiv , numirea pe functia de Director General a d-nei Chiper Nina .

2. In functia de Director Economic :

- 01.01.2018-17.01.2018 d-na Ivasciuc Adriana , cand a intervenit incetarea contractului individual de munca ca urmare a pensionarii;
- 17.01.2018-17.05.2018 – d-na Luncanu Nely Laura , pe o perioada de 4 luni , conform HCA nr.2 din 17.01.2018 , perioada in care s-a declansat procedura de selectie conform OUG.109/2011 ;
- 18.05.2018-18.07.2018- d-na Luncanu Nely Laura , prelungire cu inca 2 luni , datorita nefinalizarii procedurii de selectie a Directorului Economic , conform HCA nr.8 din 25.04.2018 ;
- 19.07.2018-20.11.2018 – numirea d-nei Gherasim Gabriela Luiza pe o perioada de 4 luni , conform HCA nr.12 din 25.06.2018 ;
- 20.11.2018- 20.01.2019 inclusiv – prelungirea mandatului Directorului Economic Gherasim Gabriela Luiza cu inca 2 luni , conform HCA nr.1 din 19.11.2018

3. In functia de Director Tehnic : 01.01.2018-31.12.2018 d-l Radulescu Petrus .

4. In functia de Director Dezvoltare : 01.01.2018-31.12.2018 Popa Raluca

Contractele de performanta ale directorilor executivi au ca obiect organizarea, conducerea si gestionarea activităților societății și respectiv asigurarea managementului logistic si managementul operational al productiei pe baza unor obiective si criterii de performanta, stabilite si/sau revizuite anual.

Numirea administratorilor s-a facut pe o perioadă de 4 ani, începând cu data de 22.12.2014 , până la data de 22.12.2018 .

Prin hotararea AGA Ordinara nr. 1 din 19.12.2018 s-a aprobat prelungirea mandatului administratorilor societatii , ce expira la data de 22.12.2018 , pe o perioada de 4(patru) luni , pana la 23.04.2019 , cu posibilitatea de prelungire cu inca 2(doua) luni .

Pe perioada 01.01.2018-17.02.2018 functia de director general a fost detinuta de d-l Bejan Ioan , iar de la 17.02.2018 – 31.12.2018 de d-na Chiper Nina , in mod provizoriu , pana la numirea conform prevederilor OUG nr.109/2011 .

Contractul de mandat si remuneratia au fost identice cu cele ale fostului director , conform prevederilor cuprinse in Hotararea nr. 3 din 17.01.2018 a Consiliului de Administratie .

2.4 Situația investițională

Informații privind contractele în derulare și plățile efectuate de Beneficiar pana la data de 31.12.2018 :

I. Proiectul „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”, proiect fazat în POIM (POS Mediu - Contract de finanțare nr. 122203/ 23-08-2011, POIM - Contract de finanțare nr. 15/ 27-12-2016)

În cadrul acestui Proiect fazat se continuă implementarea a 2 contracte de servicii și a 5 contracte de lucrări, după cum urmează:

1. CS1 - Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului, Proiectare și Supervizarea Lucrărilor-„Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”,
2. CS2 - Auditul independent al proiectului,
3. CL3 - Extinderea infrastructurii de canalizare în Bacău și Târgu Ocna,
4. CL4 - Extinderea infrastructurii rețea distribuție apă în orașele Buhuși și Moinești; Extinderea infrastructurii de canalizare în orașul Dărmănești,
5. CL5 - Reabilitarea Stației de Tratare a Apei Cărbăoia,
6. CL6 - Reabilitare SEAU Moinești Nord, construcție SEAU Moinești Sud și construcție SEAU Buhuși,
7. CL7 - Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna.

Nr. crt	Contract	Data semnării	Data finalizare contract	Valoare contract (fără TVA) lei	Stadiu implementare la data de 31.12.2018	
					Fizic %	Valoric %
Contracte de servicii						
1	CS1 - Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului, Proiectare și Supervizarea Lucrărilor-„Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”	31-08-2011	15-06-2019	38.787.277,50	98,19%	98,19%
2	CS2 – Auditul independent al proiectului	15-10-2012	30-06-2021	48 000,00	83,33%	83,33%

Contracte de lucrări						
1	CL3 – Extinderea infrastructurii de canalizare în Bacău și Târgu Ocna	13-06-2017	09.04.2018	64.062.368,99	100%	100%
2	CL4 - Extinderea infrastructurii rețea distribuție apă în orașele Buhuși și Moinești; Extinderea infrastructurii de canalizare în orașul Dărmănești	13-06-2014	Estimare mai 2019*	49.337.810,28 Obs.: Valoarea reprezintă valoarea ultimului Ordin de modificare	99,80%	98,80%
3	CL5 - Reabilitarea Stației de Tratare a Apei Cărbăoia	22-03-2013	Contract reziliat pe data de 29-07-2017	Valoare contract la momentul rezilierii: 16 727 480,30 Valoare plătită: 16 704 742,30 Rest de executat: 1.428.962,41	-	-
4	CL6 - Reabilitare SEAU Moinești Nord, construcție SEAU Moinești Sud și construcție SEAU Buhuși	13-08-2014	Finalizat pe 09-10-2017	75 696 154,30	100%	100%
5	CL7 - Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna	30-07-2014	14-03-2019	39 593 803,20	92,34%	78,76%

Probleme/ riscuri în implementare

CL3 - Contract finalizat, s-au încheiat în data de 09.03.2018 ambele Procese-verbale de recepție la terminarea lucrărilor, atât pentru Aglomerarea Bacău, cât și pentru Tg.Ocna ;

CL4 - Antreprenorul a Notificat, prin adresa nr. 342/ 28.09.2017 terminarea lucrărilor pentru Loc. Moinești.

Beneficiarul a demarat procedura de Recepție la terminarea lucrărilor pentru lucrările din Loc. Moinești, Sedința de deschidere având loc în data de 22.11.2017, vizita în teren pe data de 28.11.2017 și Sedința de lucru în 29.11.2017. În data de 13.12.2017 s-a semnat **Procesul de Recepție la Terminarea Lucrărilor nr. 4025/ 13.12.2017**.

Antreprenorul a notificat terminarea lucrarilor pentru loc.Darmanesti in data de 07.03.2017. Lucrarile comisiei de receptie la terminarea lucrarilor s-au desfasurat de la 31.03.2018 pana la 20.06.2018, data in care a fost semnat **Procesul verbal de receptie la terminarea lucrarilor nr. 1759 din 20.06.2018** pentru Darmanesti.

Deasemenea Antreprenorul a notificat finalizarea lucrarilor pentru Buhusi prin adresa nr. 32/15.05.2018, la **29.06.2018**. Beneficiarul a demarat procedura de receptie la terminarea lucrarilor pentru lucrarile executate in loc. Buhusi. Comisia si-a inceput activitatea de receptie in data de 15.11.2018.

Precizam faptul ca, avand in vedere depasirea termenului contractual de finalizare a lucrarilor, acestui Antreprenor i se calculeaza penalitati de intarziere la valoarea restului de executat pana la data semnarii PVRTL – retele Buhusi.

CL 5

In ceea ce priveste CL5 “Reabilitare Statie de tratare Caraboaia” a fost organizata procedura de achizitie publica pentru atribuirea “restului de executat” in vederea finalizarii obiectivului de investitii. Intrucat nu a fost depusa nicio oferta, in urma discutiilor cu Consultantul s-a ajuns la concluzia ca este necesara completarea documentatiei de atribuire cu informatii referitoare la calitatea apei brute din Acumularea Poiana Uzului.

Pentru completarea documentatiei de atribuire “rest de executat” aferenta CL5, in data de 28.06.2018 s-a incheiat contractul de servicii de realizare a unui “Studiu de tratabilitate” a apei brute din acumularea Poaian Uzului , in valoarea de 20.000 lei, la care se adauga TVA. Firma “Analist Service SRL”, care a intocmit acest Studiu de Tratabilitate, a predat lucrarea pe data de 03.08.2018.

Intrucat valoarea estimata a executiei “restului de executat” va putea fi corect determinata doar in urma proiectarii aferente “ restului de executat” s-a luat hotararea atribuirii separate a celor doua contracte, mai intai proiectare, apoi executia, in asa fel incat in urma finalizarii PT-ului sa avem o valoare corecta si actuala a procedurii de atribuire de lucrari pentru “restul de executat” si astfel sa putem finaliza obiectivul de investitii.

In vederea proiectarii lucrarilor pentru “restul de executat”, a fost incheiat, in data de 13.11.2018, contractul: “Proiectare pentru Reabilitarea Statiei de Tratare Apa Caraboaia, rest de executat”, in valoare de 73.600 lei. Proiectul tehnic a fost predat in data de 13.12.2018.

CL7

Beneficiarul a transmis adresa nr. 787/ 20.03.2018 catre Inginer prin care **instiinteaza** despre activarea **sub-clauzei 2.5 [Revendicarea Beneficiarului]** pentru percepere penalitati de intarziere, potrivit **sub-clauza 8.7 [Penalitati de intarziere]** cauzate de nerespectarea prevederilor din **sub-clauza 8.2 [Durata de executie]**. Totodata, Beneficiarul solicita Inginerului determinarea valorii lucrarilor neexecutate in durata de executie stabilita contractual. Inginerul, respectand procedura prevazuta de **sub-clauza 3.5 [Stabilirea Modulului de Solutionare]** din Conditii de Contract si in virtutea acestor prevederi, a solutionat Revendicarea Beneficiarului, stabilind **valoarea lucrarilor neexecutate** in Durata de executie contractuala, adica pana la data de 14.03.2018, ca fiind egala cu **6.834.489,24 lei**.

Beneficiarul, prin adresa nr. 1824 din 25.06.2018, comunica suma de penalitati pentru perioada 15.03 ÷ 20.06.2018, egala cu 662.945,53 lei, suma care o va recupera de la Antreprenor.

Prin adresa nr. 597/ 13.08.2018, Antreprenorul face referire la notificarea circumstantelor si evenimentelor de Forta Majora care au avut loc la Santierul Tg. Ocna si notifica, conform sub-clauzei 20.1 [Revendicarea Antreprenorului], pentru prelungirea duratei de executie a lucrarilor si plata costurilor suplimentare. In data de 25.09.2018 Inginerul solicita opinia Partilor referitor la Raportul privind analiza principiilor revendicarii Antreprenorului prin adresa nr. 21/ A11-CL7/ 10542 din 25.09.2018. Prin adresa nr. 3025 din 03.10.2018 Beneficiarul comunica acordul asupra analizei prezentate in Raportul Inginerului.

Dupa stabilirea solutiei pentru lucrarile de aparare de mal, Antreprenorul a transmis evaluarea costurilor lucrarilor ce vor fi executate pentru marirea gradului de asigurare la inundatii a SEAU Tg. Ocna. Acest document va sta la baza fundamentarii revendicarii Antreprenorului ce va solicita prelungirea duratei de executie si a costurilor suplimentare.

Antreprenorul transmite prin adresa nr. 624/ 10.12.2018, inregistrata CRAB cu nr. 3796 din 10.12.2018 Revendicarea Antreprenorului conform sub-clauza 20.1, 13.3 si 8.4 considerandu-se indreptatit la prelungire duratei de executie si costuri suplimentare ca urmare a inundatiilor din 30.06.2018 si necesitatea maririi gradului de asigurare la inundatii pentru SEAU Tg. Ocna.

Antreprenorul transmite prin adresa nr. 626/ 27.12.2018, Revendicarea finala a Antreprenorului conform sub-clauza 20.1, 13.3 si 8.4 considerandu-se indreptatit la prelungirea duratei de executie si costuri suplimentare ca urmare a inundatiilor din 30.06.2018 si necesitatea maririi gradului de asigurare la inundatii pentru SEAU Tg. Ocna. In acest moment Evaluarea costurilor suplimentare se afla in analiza la Inginer.

Aceste evenimente neprevazute duc la o si mai mare intarziere in executia lucrarilor pe CL7, incheindu-se din aceasta cauza un Act Adititional de prelungire termen la Contractul de Finantare, pana la 30.06.2021

II. Proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020”

In data de 06.01.2016 a fost semnat Contractul de servicii nr. 1/ 32/ 06.01.2016, cu Ordin de incepere de la 16.04.2016, intre CRAB SA si Consultantul „Asocierea dintre Fichtner Enviroment SRL- Fichtner Water&Transportation GmbH - SC Aecom Ingineria - SC Interdevelopement SRL - SC Avensa Consulting SRL (lider Fichtner Enviroment SRL).

Finantarea acestui contract de servicii se face prin „Proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020” pentru care Aplicatia de Finantare a trecut de toate etapele de evaluare, in data de 16.09.2017 SC CRAB SA semnand Contractul de finanțare nr. 126. Valoarea acestui contract este de 19.346.633,18 lei (TVA inclus).

Finanțarea nerambursabilă este în proporție de 99%, Consiliul Local Bacău și a Consiliul Județean Bacău, asigurând cofinanțarea, fiecare în proporție de 0,50%.

In luna octombrie 2018 s-a incheiat Actul aditional 1 la contractul de finantare nr. 126 pentru prelungirea valabilitatii acestuia pana in luna decembrie 2020.

Pana la data de 31.12.2018 s-au efectuat plati catre prestator in valoare de 8.573.632,98 lei fara TVA, reprezentand un progres financiar al contractului de servicii de 43,13%, din care au fost

rambursati integral din fonduri europene, buget de stat si buget local. Din suma mentionata 99% reprezinta fonduri europene si buget de stat, respectiv 8,487,896.65 lei fara TVA, reprezentand un progres financiar al proiectului de 52,74%.

Stadiul fizic al proiectului la data de 31.12.2018 este de 62%.

Proiectul cuprinde 20 de contracte de lucrari, din care 14 de tip „executie” si 6 de tip „proiectare si executie”, 3 contracte de servicii si 2 contracte de furnizare echipamente, utilaje si Dispecerat SCADA.

Pana la sfarsitul lunii decembrie 2018 au fost obtinute toate certificatele de urbanism pentru contractele de tip “executie”, in numar de 14 si 2 certificate de urbanism pentru contractele de lucrari de tip “proiectare si executie”.

Celelalte certificate de urbanism aferente contractelor de lucrari de tip “proiectare si executie” urmeaza a se emite la inceputul anului 2019, documentatiile fiind in curs de avizare.

Au fost intampinate dificultati in intocmirea documentatiilor cadastrale de catre UAT-urile pe raza carora urmeaza a se realiza investitii POIM datorita lipsei resurselor financiare in bugetele locale, necesare realizarii acestora

Au fost rezolvate problemele privind situatia juridica a terenurilor, ce urmeaza a fi puse la dispozitia Proiectului (Statii de epurare, rezervoare, statii de clorinare, etc). Au fost identificate terenuri, proprietati publice ale autoritatilor locale beneficiare ale proiectului sau proprietati private care au fost achizitionate de UAT-uri pentru investitiile proiectului

Pentru alimentarea cu apa a zonei Bacau Sud, in urma analizei tehnico-economice a fost determinata ca fiind fezabila alimentarea cu apa a celor 10 localitati beneficiare in cadrul POIM din Statia de tratare Barati printr-o conducta de aductiune. Pentru realizarea acestui obiectiv se va amplasa o statie de punere sub presiune in zona DJ 119 spre localitatea Sarata. In aceasta zona sunt numai proprietati ale persoanelor fizice, ceea ce constituie un impediment in obtinerea terenului.

Dupa identificarea potentialilor vanzatori din zona DJ 119 spre localitatea Sarata, SC CRAB SA, va demara procedurile de achizitionare a terenului necesar pentru amplasarea statiei de punere sub presiune a apei, cu sprijinul Consiliului Judetean Bacau

Se intampina probleme in obtinerea avizelor solicitate prin certificatele de urbanism, in special de la urmatorii detinatori de utilitati : Delgaz Grid(electricitate si gaze), CNAIR, CFR, Telekom, unde obtinerea unui aviz dureaza 2-3 luni.

In luna august 2018 am avut intalniri cu reprezentanti ai Delgaz Grid pentru clarificarea problemelor privind obtinerea avizelor, insa se confrunta cu lipsa de personal ceea ce conduce la intarzieri.

Din cauza aparitiei Legii 292/2018, privind evaluarea impactului anumitor proiecte asupra mediului Administratia Bazinala de Apa Siret va elibera un aviz uni pe intre Proiectul, aspect ce cauzeaza intarzieri semnificative in derularea acestuia

In data de 11.06.2018 cu adresa nr. 1581 a fost transmis catre AM Studiul de fezabilitate – forma draft in vederea evaluarii de catre expertii Jaspers. Saptamanal, am luat legatura cu Expertul din

cadru al Direcției Generale Programe Europene Infrastructura Mare , acesta comunicându-ne faptul că documentația depusă de SC CRAB SA nu a intrat încă în evaluare.

În luna noiembrie la solicitarea noastră am fost invitați la sediul AM POIM pentru o primă discuție asupra Studiului de fezabilitate.

Ulterior, în urma unor ședințe de lucru din luna decembrie s-a întocmit o revizuire a Studiului de fezabilitate și s-a retransmis către AM POIM.

Am solicitat evaluarea cu prioritate a soluțiilor tehnice propuse pentru reabilitările aducțiunilor Caraboaia-Onesti, Poiana Uzului-Caraboaia, Stejaru-Bacău, extinderi și reabilitări de rețele în municipiul Bacău, Margineni, Gîrleni și Hemeiș și reabilitări și extinderi ale gospodăriilor de apă Gherăiești și Margineni.

După avizarea Studiului de fezabilitate, se vor demara procedurile de achiziție pentru contractele de lucrări prioritare, pentru contractele de servicii și de furnizare. Astfel, apreciem că, orice întârziere în transmiterea unor posibile observații pe draftul Studiului de Fezabilitate va conduce la întârzieri în demararea procedurilor de achiziție și implicit la întârzieri în derularea Contractului de servicii și a Contractului de finanțare.

2.5 Aspecte comerciale

Activitățile comerciale includ toate procesele relaționate cu facturarea și încasarea producției vândute către agenți economici și consumatori casnici.

*Situația **contractelor** pe categorii de clienți și arii de operare, existentă la data de 31.12.2018 se prezintă astfel:*

Nr. Crt.	Aria de operare	Agenti economici	Instituii Publice și bugetare	Asociații de proprietari	Populație	TOTAL
	CZ Municipiul Bacău	1,603	118	249	25,029	26,999
1	Municipiul BACĂU	1,535	117	249	21,809	23,710
2	Comuna Margineni	50	1	0	2,211	2,262
3	Comuna Săucești	14	0	0	706	720
4	Comuna Hemeiș-Sat. Fântânele	4	0	0	303	307
	CZ Județ Bacău	288	54	5	14940	15287
1	Comuna Ardeoaia	6	1	0	330	337
2	Comuna Cășin	4	2	0	446	452
3	Comuna Cleja	8	2	0	770	780
4	Comuna Cotoșeni	3	1	0	247	251

5	Oras Darmanesti	97	14	5	3,587	3703
6	Comuna Dofteana	50	5	0	2,373	2428
7	Comuna Faraoani	13	2	0	1,293	1308
8	Comuna Filipesti	23	3	0	714	740
9	Comuna Magiresti	8	2	0	957	967
10	Comuna Poduri	5	3	0	1,491	1499
11	Comuna Prajesti	7	2	0	559	568
12	Comuna Tamasi	13	2	0	758	773
13	Comuna Tatarasti	1	2	0	273	276
14	Comuna Traian	13	4	0	430	447
15	Comuna Stefan cel Mare	14	3	0	712	729
16	Consumatori pe conducta de transport de la St. Daramanesti	23	6	0	0	29
	CZ Judet Bacau -Sectia Buhusi	195	16	1	5675	5887
1	Oras Buhusi	195	16	1	5,675	5,887
	CZ Judet Bacau -Sectia Moinesti	358	26	0	8253	8637
1	Oras Moinesti	358	26	0	8,253	8,637
	CZ Judet Bacau -SectiaTg. Ocna	236	16	0	4761	5013
1	Oras Tg. Ocna	236	16	0	4,761	5,013
	TOTAL GENERAL	2,680	230	255	58,658	61,823

Situatia productiei de apa canal pe semestrul II 2018 se prezinta astfel :

	SISTEM	TOTAL GENERAL REALIZAT	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
APA POTABILA	TOTAL APA POTABILA	7,248,025.25	1,189,701.92	1,279,039.13	1,277,391.07	1,232,103.77	1,182,569.53	1,087,219.83
	Mun.Bacau	3,345,973.72	524,626.56	567,898.97	587,723.09	556,825.09	579,003.06	529,896.95
	Margineni	79,032.20	14,453.95	13,797.05	16,537.30	13,801.30	10,939.30	9,503.30
	Saucesti	23,114.00	4,028.00	3,708.00	4,440.00	3,914.00	3,314.00	3,710.00
	Hemeius	10,985.00	1,812.00	2,351.00	1,944.00	1,638.00	1,733.00	1,507.00
	Buhusi	167,948.90	27,731.20	28,683.70	30,588.90	28,761.90	27,357.90	24,825.30
	Moinesti	339,228.99	57,555.55	60,215.65	60,587.20	54,311.80	52,989.39	53,569.40
	Tg.Ocna	230,366.44	35,689.66	46,222.76	41,596.58	37,311.68	37,436.88	32,108.88

	Darmanesti	141,587.00	21,921.00	25,768.00	26,484.00	27,846.00	19,023.00	20,545.00
	St. Darmanesti	2,559,102.00	441,094.50	468,637.50	439,740.50	444,774.50	398,784.50	366,070.50
	Ardeoani	7,491.00	1,192.00	1,166.00	1,383.00	1,370.00	1,155.00	1,225.00
	Casin	28,911.00	8,264.00	7,151.00	4,131.00	3,336.00	3,343.00	2,686.00
	Cleja	25,582.00	3,938.00	4,589.00	3,470.00	5,703.00	4,412.00	3,470.00
	Cotofanesti	5,111.00	887.00	700.00	1,316.00	902.00	761.00	545.00
	Dofteana	83,128.00	12,662.00	14,595.00	15,736.00	15,753.00	13,014.00	11,368.00
	Faraoani	32,151.20	5,278.70	6,422.70	5,687.70	5,521.70	5,015.70	4,224.70
	Filipesti	20,712.00	3,752.00	3,644.00	3,693.00	2,570.00	3,177.00	3,876.00
	Magiresti	26,301.00	4,528.00	3,934.00	4,967.00	5,123.00	4,022.00	3,727.00
	Poduri	44,587.00	6,890.00	7,151.00	10,412.00	8,649.00	6,630.00	4,855.00
	Prajesti	11,383.00	2,584.00	2,075.00	3,450.00	2,053.00	0.00	1,221.00
	St. cel Mare	21,152.20	3,535.20	3,451.20	3,776.20	3,679.20	3,180.20	3,530.20
	Tamasi	24,139.80	3,553.80	3,919.80	5,461.80	4,570.80	3,841.80	2,791.80
	Tatarasti	5,329.00	914.00	807.00	1,387.00	1,042.00	839.00	340.00
	Traian	14,708.80	2,810.80	2,150.80	2,878.80	2,646.80	2,597.80	1,623.80
	Total St. Darmanesti + Rurale	2,909,789.00	501,884.00	530,394.00	507,490.00	507,694.00	450,773.00	411,554.00
APA UZATA	TOTAL APA UZATA	5,132,772.48	1,233,289.26	1,106,806.56	763,408.50	654,774.73	614,435.32	760,058.11
	Mun.Bacau	4,340,619.32	1,034,692.32	930,320.22	654,751.10	554,898.50	521,508.66	644,448.52
	Margineni	17,323.62	3,776.25	4,067.54	2,499.84	2,583.55	1,962.02	2,434.42
	Saucesti	17,017.17	3,136.71	2,808.85	3,239.05	2,806.29	2,538.58	2,487.69
	Hemeius	88.56	0.00	0.00	0.00	0.00	44.28	44.28
	Buhusi	253,963.62	72,095.74	71,566.82	26,916.99	27,012.03	22,576.73	33,795.31
	Moinesti	302,588.30	72,582.64	59,009.80	42,701.63	39,850.91	39,378.30	49,065.02
	Tg.Ocna	167,304.62	41,285.57	33,233.00	26,879.92	21,702.55	20,832.58	23,371.00
	Darmanesti	5,111.90	687.20	733.50	1,183.00	791.00	1,086.60	630.60
	Faraoani	12,754.80	2,290.90	2,484.80	2,147.70	2,109.20	1,990.80	1,731.40
	Magiresti	5,438.62	844.68	855.38	1,015.82	1,039.20	833.22	850.32
	Tamasi	4,399.90	618.60	799.60	882.70	832.80	714.00	552.20
	Traian	6,162.05	1278.65	927.05	1190.75	1148.70	969.55	647.35
	Total St. Darmanesti + Rurale	28,755.37	5,032.83	5,066.83	5,236.97	5,129.90	4,507.57	3,781.27

2.6 Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății

În perioada ianuarie – decembrie 2018 numărul de angajați al societății a evoluat conform tabelului următor:

- evoluția numărului de salariați în anul 2018, după cum urmează:

Nr. crt.	Specificație	Anul 2017	Anul 2018
1	Număr de salariați la începutul perioadei	739	711
2	Număr de persoane nou angajate	9	36
3	Număr de persoane care au încetat raporturile de muncă cu societatea	37	45
4	Număr de salariați la sfârșitul perioadei	711	702

- evoluția structurii personalului, pe categorii de studii, după cum urmează:

Nr. crt.	Specificație	31.12.2017	31.12.2018
1	Absolvenți studii superioare	147	141
2	Absolvenți studii liceale	222	229
3	Absolvenți studii profesionale	237	238
4	Absolvenți școală generală + curs calificare	105	94
*	Total angajați	711	702

- Cursuri formare profesionala în anul 2018 (perfecționare / atestare / autorizare profesionala / certificare) -33 salariați;

2.7 Prezentarea sintetică a impactului activității de bază asupra mediului înconjurător

Având în vedere specificul activității principale (operarea și întreținerea sistemelor publice de alimentare cu apă și canalizare-epurare avute în gestiune din județul Bacău) impactul major este generat asupra factorului de mediu apă. Acest impact are două aspecte: un aspect negativ datorat deversării efluenților de la stațiile de epurare în receptorii naturali și un aspect pozitiv datorat colectării apelor uzate menajere, evitarea descărcărilor necontrolate în mediu, epurarea corespunzătoare a apelor uzate evacuate în emisari, extinderea rețelelor de canalizare, creșterea ratei de conectare, diminuarea impactului asupra folosințelor de apă din aval și sporirea gradului de confort al populației.

Printr-o operare corespunzătoare, îndeplinirea cerințelor legale existente în actele de reglementare și un management de mediu adecvat, compania noastră are în vedere limitarea consecințelor negative asupra emisarilor și protecția calității solului și subsolului. Una din cele mai importante măsuri pentru menținerea calității resurselor de apă o reprezintă activitatea de prevenire și combatere a poluărilor accidentale. În rețelele de canalizare sunt primite numai ape uzate conforme cu valorile limită stabilite de Normativul NTPA 002/2005, cu modificările și completările ulterioare. Se face monitorizarea permanentă a descărcărilor de ape uzate de la agenții economici potențiali poluatori pe baza Planului Anual de Monitorizare. Apa epurată deversată în emisar din stațiile de epurare, respectă de cele mai multe ori indicatorii de calitate conform HG nr. 352/2005 (NTPA 001/2005). Pentru aglomerările cu peste 10.000 l.e. s-au realizat sau sunt în curs de realizare stații de epurare cu treaptă terțiară pentru înlăturarea nutrienților, în conformitate cu Directiva Europeană privind epurarea apelor nr. 271/1991.

Calitatea efluenților din stațiile de epurare este controlată în permanență prin efectuarea de analize în laboratoarele proprii și în laboratorul ABA Siret. În cazul SEAU Bacău, SEAU Buhuși și SEAU Moinești N, semestrial se fac investigații amănunțite cu un laborator acreditat RENAR cu privire la calitatea nămolului produs și respectarea criteriilor de acceptare la depozitul ecologic.

În anul 2018, s-au continuat acțiunile prevăzute în “*Strategia privind managementul apelor uzate industriale*” la nivelul tuturor structurilor funcționale.

În cadrul Sistemului Integrat de Management implementat la nivel de companie, toate aspectele de mediu sunt identificate atât pentru condițiile de funcționare normală cât și funcționare accidentală și/sau în situații de urgență, determinându-se, pentru fiecare caz, efectele care pot avea impact semnificativ asupra mediului și cuantificarea acestora. După caz, se face analiza de mediu periodică cu ocazia căreia se revizuiesc activitățile și subactivitățile generatoare de impact.

Identificarea operațiilor, activităților, produselor și serviciilor care sunt sau pot fi asociate aspectelor de mediu semnificative identificate și pentru care sunt necesare măsuri de control se face în cadru Procedurii de Control Operațional. Măsurile preventive și corective, în corelare cu obiectivele și țintele de mediu sunt concretizate în Programul de Management de Mediu al SC. CRAB SA. pentru anul 2018.

**Principalele acțiuni, măsuri pentru îmbunătățirea
managementului de mediu și prevenirea și/sau limitarea
impactului asupra mediului în anul 2018**

Pentru îmbunătățirea activității în domeniul abordat, în cursul anului 2018, au fost întreprinse acțiuni în care au fost aplicate următoarele măsuri:

- urmărirea evoluției indicatorilor de performanță;
- indicarea oportunităților de îmbunătățire a Sistemului de Management de Mediu (SMM);
- întocmirea pentru fiecare sub-proiect a unui Plan de Management de Mediu și Social (PMMS) bine definit, specific pentru proiect și locația sa (șantier) și care cuprinde măsurile de diminuare/atenuare identificate în timpul procedurii Acordului de Mediu, măsurilor cerute de legislația din România și a celor propuse în timpul procesului de due dilligence privind aspectele de mediu și sociale pentru a asigura îndeplinirea Cerințelor de Performanță BERD;
- instruirea personalului cu responsabilități în domeniul mediului, astfel încât cunoștințele profesionale, abilitățile și experiența acumulată să

permită desfășurarea activității de o manieră încât să îndeplinească cerințele SMM;

- asigurarea cunoașterii și respectării legislației de mediu de către toți angajații companiei;
- monitorizarea emisiilor și deversărilor, pentru conformarea cu cerințele legale și de reglementare la care societatea subscrie;
- verificarea încadrării în limitele admise a evacuărilor provenite de la agenții economici racordați la rețeaua publică de canalizare prin realizarea de controale pe amplasament și monitorizarea descărcărilor prin analize de laborator;
- identificarea aspectelor de mediu în toată aria de operare;
- amenajarea de spații pentru depozitarea temporară și colectarea selectivă a deșeurilor;
- intensificarea colectării selective a deșeurilor;
- aplicarea Procedurii Operationale – PO 15 – privind Gestionarea Deșeurilor și implementarea formularelor tipizate cu regim special pentru transportul deșeurilor în conformitate cu HG. nr. 1061/2008.
- monitorizarea consumului de apă, energie electrică, combustibili și substanțe/preparate periculoase;
- evidența gestiunii deșeurilor rezultate din activitatea proprie;
- predarea deșeurilor periculoase (ulei uzat, filtre de ulei, anvelope uzate, DEEE, corpuri de iluminat, tonere de imprimantă, reactivi expirati și ambalaje contaminate) către societăți specializate cu care societatea are contracte de prestări servicii sau acorduri de principiu;
- urmărirea stadiului realizării lucrărilor și măsurilor prevăzute în planurile de măsuri/conformare din autorizațiile de gospodărire a apelor și autorizațiile de mediu precum și măsurile impuse prin procesele verbale de constatare întocmite de organele de control.

Nivelul de conformare cu prevederile legislației privind protecția mediului

În conformitate cu Ordinul Ministerului Mediului nr. 1798/2007 pentru aprobarea *“Procedurii de emitere a autorizației de mediu”*, activitatea de alimentare cu apă și canalizare, cod CAEN 3600 3700, se desfășoară numai cu autorizație de

mediu. În prezent, continuăm procesul de obținere a autorizațiilor de mediu pentru folosințele existente în situația în care au expirat (scadente) sau în situația în care acestea trebuiesc revizuite. Numărul total al obiectivelor care necesită autorizație de mediu este de 23 din care 17 dețin autorizație de mediu valabilă și 6 folosințe sunt în curs de reautorizare (Buhuși, Prajești, Filipești, Tătărăști, Stefan cel Mare, Faraoani). În cursul anului 2018, s-a finalizat procedura de revizuire a autorizației de mediu pentru folosința de apă a mun. Moinești cu includerea obiectelor tehnologice de la SEAU Moinești Sud și respectiv Moinești Nord aferente treptei terțiare și tratării nămolului de epurare și extinderile la infrastructura de alimentare cu apă și canalizare. Deasemeni, s-a demarat procedura revizuirii autorizației de mediu pentru folosința de apă a mun. Bacău cu includerea extinderilor de rețele de canalizare din aglomerare.

Deasemeni, în conformitate cu Legea Apelor nr. 107/1996 (actualizată) activitatea de captare, tratare și distribuție apă potabilă, canalizare și epurare apă uzată necesită autorizație de gospodărire a apelor. Toate obiectivele dețin autorizație de gospodărire a apelor valabilă sau sunt în curs de reînnoire/modificare a acesteia. Autorizațiile de gospodărire a apelor pot conține Planuri de Măsuri pentru conformarea cu cerințele Directivei Europene privind apele uzate 91/271/CEE și în acord cu obligațiile asumate de România privind Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană (realizarea rețele de canalizare și stații de epurare).

Pentru obținerea autorizațiilor s-au elaborat documentații și studii noi în conformitate cu cerințele legale (Ordinul MMP nr. 799/2012) pentru oraș Buhuși, mun. Moinești, Stație Tratare Apă Potabila Dărmănești și com. Măgirești (ca urmare a preluării în administrare de către SC. CRAB SA, a infrastructurii de canalizare – epurare). S-a finalizat și predat de către Proiectant Documentației Tehnice actualizată în vederea emiterii autorizației de gospodărire a apei pentru folosința de apă a mun. Bacău.

Numărul total al obiectivelor care trebuie autorizate din punct de vedere al gospodăririi apelor este de 23 din care, 14 dețin autorizație de g.a. valabilă, iar 9 sunt în curs de reautorizare (mun. Bacău, oraș Darmanesti, Casin, Cleja, Cotofanesti, Dofteana, Magiresti, Margineni, Tg. Ocna). Pentru Statia de Tratare

Darmanesti si Conductele de Transport de la Statia Darmanesti s-a emis o singura autorizatie de gospodarire a apelor.

Se poate concluziona că există conformare 100% privind procedura de autorizare din punct de vedere a protecției mediului și apelor.

Autorizațiile de gospodărire a apelor eliberate pentru folosințele de apă aparținând UAT Tg. Ocna, UAT Darmanești au Planuri de Măsuri. Măsurile referitoare la extinderile de rețele de canalizare și construcția stațiilor de epurare cu treaptă terțiara din planuri au ca termen de punere în anul 2019.

Datorită întârzierilor apărute în derularea procedurii de adjudecare a Contractelor de Lucrări și apoi în perioada de execuție, s-a ajuns în situația nerespectării termenului de conformare privind epurarea terțiară respectiv 31.12.2015, aprobat prin Hot. de Guvern nr. 352/2005, pentru aglomerările cu peste 10.000 de l.e., cu excepția mun. Bacău.

Deasemeni, termenul de conformare pentru aglomerările între 2000-10.000 l.e. nu se poate respecta întrucât până la 31.12.2018 nu se vor putea realiza rețele de canalizare și stații de epurare în toate UAT-urile, investițiile urmând a fi realizate prin POIM 2014-2020.

Conform scrisorilor venite din partea AN Apele Romane – ABA Siret, începând cu **01.01.2016** nu s-a mai aprobat **Programe de Etapizare** pe baza cărora pentru evacuarile de la stațiile de epurare să beneficiem de limite mai mari față de cele stabilite în NTPA 001/2005. În anul 2018, s-au înregistrat și depășiri ale indicatorilor de calitate fizico-chimici, calculul penalitatilor făcându-se la nivelul limitelor maxime admise stabilite în NTPA 001/2005, respectiv fără acordarea unor limite maxime admise mai mari. Penalitățile au vizat în special stațiile de epurare din mediul rural unde nu s-a putut efectua o epurare corespunzătoare a efluenților rezultați din cauza gradului mic de racordare la canalizare și a diluției mici.

4. Amenzi, evenimente accidentale și litigii

În anul 2018 au fost efectuate, de către Garda de Mediu, un număr de 11 controale planificate (SEAU Tg. Ocna, SEAU Darmanesti, STAP Darmanesti, SEAU

Bacău, SEAU Moinesti, SEAU Buhuși, SEAU Saucești, SEAU Faraoani, SEAU Traian, SEAU Magirești, STA Darmanesti, STA Barati). În urma acestora nu s-au aplicat amenzi.

Din partea Administrației Bazinale de Apă Siret s-au efectuat 3 controale la sistemele de alimentare cu apă și canalizare-epurare din UAT Bacau, UAT Moinesti, UAT Buhusi pe linie de gospodărirea apelor. În urma acestora nu s-au aplicat amenzi.

2.8 Preocupări în domeniul securității și sănătății în munca

Politica SC CRAB SA în materie de securitate și sănătate în munca se axează în principal pe asigurarea protecției colective prin îmbunătățirea locurilor de muncă și schimbarea tehnologiilor cu risc de accidentare cu tehnologii nepericuloase, obiectivul principal fiind eliminarea și/sau reducerea cauzelor potențiale de accidentare și îmbolnăvire profesională.

Astfel, în cadrul responsabilităților asumate, la nivelul societății s-a întocmit un set de programe și planuri de măsuri pentru:

- prevenirea riscurilor profesionale;
- informarea și instruirea lucrătorilor;
- asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății în muncă;
- căutarea, identificarea și eliminarea constantă a neconformităților.

Pe parcursul anului 2018, activitatea din domeniul securității și sănătății în muncă a vizat, în principal, realizarea măsurilor cuprinse în "Planul de Prevenire și Protecție". În scopul diminuării și/sau eliminării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă din cadrul societății, s-au desfășurat acțiuni specifice care au contribuit la materializarea măsurilor planificate, având prioritate cele cu caracter tehnic, organizatoric precum și din domeniul sanitar-medical.

Din analiza modului de îndeplinire a măsurilor de prevenire și protecție, prezentăm sintetic, următoarele:

A. Măsurile organizatorice, realizate conform planificării, astfel:

- **Dezvoltarea culturii SSM** în cadrul organizației - Creșterea conștientizării lucrătorilor cu privire la importanța siguranței la locul de muncă și a propriei sănătăți fizice și mentale prin instruirii/ informări periodice specifice.

- **Asigurarea sanatatii ocupationale** a angajatilor s-a asigurat conform cerințelor legale, prin firme specializate în medicina muncii.
- S-au actualizat o parte din Instrucțiunile Proprii de Securitate si Sănătate în Muncă pentru locurile de munca, în colaborare cu sefi de sectii/ sectoare si conducatorii locurilor de munca.
- Au continuat acțiunile de monitorizare si revizuire privind "Identificarea si evaluarea riscurilor de accidentare si îmbolnăvire profesională" la puncte de lucru din cadrul societatii, prin intermediul echipelor de evaluare constituite la nivelul societății.
- A fost completata semnalizarea de securitate, în conformitate cu H.G. 971 /2006(actualizata), la nivelul tuturor locurilor de munca.
- Au fost autorizate intern si extern categoriile de lucratori (electricieni, fochisti, legatori de sarcina, operatori poduri rulante, consilier de siguranta, conducator auto transporturi speciale, etc.) in conformitate cu legislatia in vigoare.

B. Măsuri tehnice

În decursul anului s-au realizat planificat, luându-se în considerare Proiectele SC CRAB SA privitoare la politica de modernizare; Planurile de investitii; Planurile de intretinere si reparatii respectiv Planul de Prevenire si Protecție, lucrari de modernizare, intretinere si reparatii curente la toate locurile de muncă din cadrul societatii.

C. Măsuri igienico- sanitare

În vederea realizării măsurilor din domeniul igienico-sanitar s-au acordat materiale igienico-sanitare în conformitate cu „*Normativul intern de acordare a materialelor igienico-sanitare si a alimentatiei de protectie*” tuturor lucratorilor si s-au încheiat contracte la nivelul societății cu firme de profil pentru achizitionarea acestora.

D. Măsuri de altă natură

S-au întreprins acțiuni de instruire, îndrumare si audit, de către inspectorii S.S.M. din cadrul Serviciului Intern de Prevenire si Protecție, conform Planului de

audit intern întocmit de către Biroul de implementarea calitatii si aprobat de Directorul General.

Preocupari in domeniul situatiilor de urgenta

Procedurile si practicile conducerii societatii in domeniul situatiilor de urgenta au ca obiective identificarea, monitorizarea, evaluarea, tratarea si reevalurarea riscurilor in vederea reducerii acestora astfel incat sa satisfaca nevoile si aspiratiile intr-un mediu economic durabil.

Pe parcursul anului 2018, in domeniul situatiilor de urgenta s-a vizat realizarea masurilor cuprinse in „Planul de pregatire in domeniul situatiilor de urgenta in anul 2018”.

In cadrul principalelor activitati se urmareste:

- perfectionarea în toate structurile organizate pe linia situațiilor de urgență a principiilor managementului situațiilor de urgență;
- menținerea capacității de organizare și conducere a intervenției de către celula de urgență;
- stabilirea unei strategii coerente si a unor directii de actiune care sa fie adecvate si adaptate obiectivelor societatii ;
- obtinerea de catre lucratori a cunostintelor si deprinderilor necesare interventie prompte in vederea limitarii si inlaturarii urmarilor provocate de situatiile de urgenta; modul de indeplinire: instruirea periodica si efectuarea de exercitii practice.

Obiectivele specifice urmaresc:

- optimizarea organizarii activitatii de planificare si desfasurare a pregatirii pentru raspuns, in cazul situatiilor de urgenta, in concordanta cu prevederile legislatiei in vigoare;
- revizuirea, organizarea, desfasurarea si conducerea activitatilor de prevenire a situatiilor de urgenta;
- imbunatatirea continua a inzestrarii prin derularea programelor de achizitionare a tehnicii, aparaturii si materialelor specifice;
- imbunatatirea capacitatii de raspuns in caz de urgenta;

- aplicarea în practică a legislației ce reglementează acest domeniu de activitate.

A. Masuri organizatorice

La nivelul unității s-au organizat exerciții de intervenție/ evacuare conform graficelor de instruire și simulare a situațiilor de urgență pentru anul 2018.

S-au monitorizat punctele sensibile din cadrul societății (conduce de transport apă potabilă, stații de pompare, etc.) la efectele negative ale vremii nefavorabile/ dezastruri naturale (alunecări de teren în zona comunei Ardeoani pe conducta de aducțiune apă brută și erodări de maluri din cauza viiturilor pe râul Uz în oraș Darmanesti și pe râul Trotus în comuna Targu Trotus ,canton Tuta) pentru a putea interveni eficient în caz de urgență.

B. Masuri tehnice

S-au verificat instalațiile de alarmare și incendiu respectiv verificat/ (încărcat) mijloacele de stingere a incendiilor (stingătoare, hidranți, pichete p.s.i.).

C. Masuri de altă natură

S-au întreprins acțiuni de instruire, îndrumare și audit, de către inspectorii S.U. din cadrul Serviciului Intern de Prevenire și Protecție, Situații de Urgență, conform planului de audit intern întocmit de către Biroul de Implementarea Calității și aprobat de Directorul General.

2.9 Managementul riscului financiar

Operațiunile financiare, prin natura diversității lor, implică aproape întotdeauna un anumit grad de risc, generat de pierderea de natură materială (sau de altă natură) pe care o pot înregistra una sau mai multe persoane juridice sau fizice implicate în operațiunea financiară respectivă. În acest caz, riscul poate fi o altă rată a dobânzii față de cea prevăzută inițial, o evoluție defavorabilă a valutei .Situații asemănătoare de risc de natură financiară pot să apară și în operațiunile de asigurări, de leasing, de bursă ș.a. Câteva din principalele categorii de risc financiar referitoare la mediul economic sunt următoarele:

- Riscul de țară;
- Organizarea, funcționarea și controlul sistemului financiar – bancar;
- Stabilirea și flexibilitatea legislației și a sistemului juridic;

- Organizarea și funcționarea sistemului de asigurări;
- Evoluția economică generală și evoluția inflației;
- Dinamica dobânzilor pe piața internă sau externă.

La nivelul macroeconomic, riscurile financiare pot fi legate sau determinate de următorii patru categorii de risc:

1. managementul activităților economice ale partenerilor de afaceri;
2. imobilizări de fonduri sau lipsa de lichidități;
3. pregătirea profesională și abilitatea în afaceri a partenerilor;
4. moralitatea și comportamentul în afaceri al partenerilor.

Desigur, enumerarea de mai sus a categoriilor de riscuri financiare este departe de a fi completă, riscurile fiind determinate direct de complexitatea fiecărei operațiuni financiare în parte, precum și de mediul economic în care această operațiune se desfășoară.

Prin natura activităților desfășurate, societatea este expusă unor riscuri variate care includ riscul ratei dobânzii, riscul variațiilor de curs valutar, riscul de credit, riscul de lichiditate. Conducerea urmărește reducerea efectelor potențial adverse asociate acestor factori de risc asupra performanței financiare a activității.

Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este o componentă a riscului de piață, care reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care apar ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale ratei dobânzii.

Apariția și dezvoltarea riscului ratei dobânzii se află sub influența unor factori endogeni, importanți pentru gestionarea riscului, în sensul că, acționându-se asupra lor se poate minimiza expunerea la risc și a unor factori exogeni, determinați de evoluția condițiilor economice generale. În categoria *factorilor endogeni* se poate include: strategia băncii, volumul și structura activelor și pasivelor bancare, calitatea portofoliului de credite, eşalonarea scadenței creditelor și scadența fondurilor atrase. Din categoria *factorilor exogeni* care determină apariția riscului ratei dobânzii, putem enumera: evoluția condițiilor economice generale, tipul de politică economică, monetară, financiar-bancară și valutară practică de autorități, necorelarea politicii monetare a autorității centrale cu politica economică a guvernului, evoluția pieței interbancare, factori de ordin psihologic și nu în ultimul rând concurența.

Riscul ratei dobânzii apare în momentul în care plasamentele pe termen scurt sunt finanțate de bancă din resurse pe un termen mai scurt, iar ratele dobânzii cresc peste nivelul estimat de bancă, cheltuielile cu dobânzile aferente gestionării expunerii la risc, utilizarea instrumentelor de reducere a riscului, stabilirea unor limite de expunere la acest tip de risc pe benzi de scadență pentru fiecare valută în parte.

Eforturile de gestionare a riscului ratei dobânzii forțează băncile să-și stabilească obiective financiare clare în ceea ce privește venitul net din dobânzi,

să-și măsoare expunerea la risc și să formuleze strategii și proceduri pentru atingerea obiectivelor.

Limitele de expunere la riscul ratei dobânzii se stabilesc pe benzi de scadență și pentru fiecare valută în parte, ROL, EUR, USD, alte valute.

Determinarea limitelor de expunere la risc se face ținând seama de:

- ✓ istoricul volatilității ratei dobânzii stabilit pe o perioadă de 1-3 ani pe fiecare tip de valută în parte ;
- ✓ structura bilanțului pe o perioadă de 1-3 ani,
- ✓ previziuni privind ratele de dobândă pe fiecare tip de valută,
- ✓ analiza riscului/rentabilității la nivelul fiecărei activități și a fiecărui tip de plasament,
- ✓ analiza expunerilor la riscul de dobândă.

Limitele de expunere se stabilesc în condiții normale anual, în procente din total active. Atingerea unui nivel de 80-90% din valoarea unei limite stabilite pe benzi de scadență necesită o monitorizare mai strictă a pozițiilor.

Riscul ratei dobânzii trebuie gestionat astfel încât să se obțină o marjă a dobânzii cât mai mare și mai stabilă în timp, iar profitabilitatea și valoarea capitalului băncii să nu se modifice semnificativ ca urmare a variației neașteptate a ratelor dobânzii în funcție de caracteristicile cash-flow-urilor generate de activele și pasivele băncii.

Gestiunea eficientă a riscului ratei dobânzii presupune:

- gestiunea marjei dobânzii
- gestiunea poziției băncii
- calculul și analiza indicatorilor riscului ratei dobânzii

În concluzie, riscul ratei dobânzii este unul dintre pericolele majore pentru orice instituție bancară. Băncile trebuie să acționeze în sensul prevenirii și reducerii acestui tip de risc.

Riscul variațiilor de curs valutar

Riscul de curs valutar reprezintă probabilitatea de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate datorită variației cursurilor valutare pe piață, într-un sens nefavorabil poziției adoptate.

Instabilitatea cursurilor de schimb este mai accentuată decât instabilitatea ratelor dobânzii, ceea ce presupune riscuri mai mari de a înregistra pierderi semnificative, dar și posibilitatea de a obține castiguri mai mari.

Pentru gestionarea riscului de curs valutar trebuie permanent analizata si ajustata structura activelor si a pasivelor proprii in diferite valute (EUR, USD, GBP sau CHF).

Exista o multitudine de factori care influenteaza evolutia cursului de schimb valutar, atat pe termen lung, cat si pe termen scurt, care trebuie luati in considerare cand se doreste previzionarea cursului valutar.

Factorii care influenteaza evolutia pe termen lung a cursului de schimb intre monedele a doua tari sunt:

- balanta comerciala, care este masura valorii nete a comertului exterior intr-o anumita perioada de timp;

- ratele relative ale inflatiei, prin faptul ca acolo unde apare o inflatie mai mare moneda nationala cunoaste o depreciere;

- ratele relative ale dobanzii, prin faptul ca produc reorientarea fluxurilor financiare internationale catre pietele care ofera o dobanda mai mare.

Factorii care influenteaza cursul de schimb pe termen scurt intre monedele a doua tari sunt determinati in mare masura de conjunctura pietei si includ:

- interventiile bancilor centrale pe piata monetara, care pot avea un impact semnificativ asupra cursului de schimb, daca nu sunt anticipate de piata si sunt coordonate cu operatiunile bancilor central din alte tari;

- modificarile de politica bugetara, care influenteaza fie investitiile straine, fie pe cele autohtone, afectand astfel in mod direct balanta comerciala;

- modificarea increderii in sistemul politic, care poate avea un efect de durata daca se considera ca starea generata nu este temporara;

- tulburarile sociale, care pot avea efecte negative de durata daca nu sunt inlaturate cauzele;

- evenimentele neprevazute referitoare la comertul dintre cele doua tari, care pot influenta direct balanta comerciala.

Orice previziune asupra evolutiei unui curs de schimb, pentru a avea cat de cat sanse sa se materializeze in realitate, trebuie sa tina cont de acesti factori si sa ii interpreteze cat mai precis.

Un credit poate fi acordat pe o durată de până la 35 de ani, o perioadă în care mulți dintre factorii luați în considerare la momentul inițial pot suferi modificări, cu impact în creșterea obligației lunare de plată, uneori chiar peste posibilitatea de rambursare. De aceea, este important să iei în calcul aceste posibile fluctuații înainte de a decide să soliciți un credit de valoare mare, a cărui rată lunară constituie o parte semnificativă a veniturilor lunare.

Vom detalia în cele ce urmează principalele riscuri pe care este bine să le cunoști și să le anticipezi pe durata unui credit:

Riscul de curs de schimb

Cursul de schimb reprezintă prețul la care o monedă se schimbă cu alta. Referindu-ne la România, cursul de schimb al leului reprezintă prețul leului în raport cu alte monede. Ca orice alt preț, cursul de schimb este determinat de raportul cerere-oferta, fiind publicat zilnic de către Banca Națională a României. Pentru consultarea cursului de schimb, se poate accesa pagina de Internet a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro.

Riscul de credit

În situația în care creditul este contractat în altă monedă decât cea în care se realizează veniturile, apare riscul valutar. Concretizarea acestui risc va genera o creștere a valorii ratei lunare și implicit a costului total al creditului, expunându-te astfel la dificultăți în rambursarea ratelor lunare. Din acest motiv, este recomandată contractarea creditelor în moneda în care realizezi veniturile.

Un element de asemenea important în decizia privind asumarea sau nu a riscului valutar este reprezentat de durata pe care este acordat creditul. Evenimentele care pot interveni asupra cursului de schimb valutar în cazul unui credit contractat pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) sunt foarte diferite, fiind imposibil de anticipat. Astfel, se poate aprecia că riscul valutar este proporțional cu durata de creditare. Cu cât durata creditului este mai mare, cu atât necunoscutele ce pot influența cursul de schimb cresc.

Riscul ratei de dobândă

Similar, în cazul creditelor cu dobândă variabilă, creșterea indicelui de dobândă poate duce la creșterea ratei de plată. Să luăm exemplul indicelui ROBOR: acesta reprezintă rata medie a dobânzii pentru creditele în lei acordate pe piață interbancară și este publicat de Banca Națională a României. Indicii cei mai utilizați de bănci pentru stabilirea nivelului dobânzilor variabile sunt ROBOR 3M și ROBOR 6M, cu actualizare trimestrială/semestrială.

În funcție de diverși factori macroeconomici, aceștia pot varia considerabil. Cu unele excepții, aceștia au înregistrat scăderi consecutive și consistente în ultimii ani, însă, în mod similar, pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) acești indici pot relua tendința de creștere, cu implicații directe în creșterea ratei creditului.

Riscul de curs de schimb

Cursul de schimb reprezintă prețul la care o monedă se schimbă cu alta. Referindu-ne la România, cursul de schimb al leului reprezintă prețul leului în raport cu alte monede. Ca orice alt preț, cursul de schimb este determinat de

raportul cerere-oferta, fiind publicat zilnic de către Banca Națională a României. Pentru consultarea cursului de schimb, se poate accesa pagina de Internet a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro.

Riscul diminuării sau pierderii veniturilor

În special în cazul creditelor pe o durată mai mare, probabilitatea ca veniturile și cheltuielile de la momentul solicitării creditului să rămână constante pe toată durata creditului este redusă. Există posibilitatea ca, în timp, prin deprinderea de noi cunoștințe și abilități, venitul tău să crească, concomitent cu o mai bună gestiune a cheltuielilor. Dar există și posibilitatea unor evenimente macroeconomice sau individuale ce îți pot afecta temporar sau permanent veniturile. Sau poți fi confruntat cu noi cheltuieli (de ex., un nou membru al familiei). Este important, pe cât posibil, să prevezi astfel de evenimente și să discuți din timp cu finanțatorul pentru a găsi soluția cea mai bună pentru situația ta specifică. Este, de asemenea, indicat să asiguri împotriva unor posibile evenimente neprevăzute atât propria persoană (accident/deces/șomaj), cât și bunurile achiziționate prin credit sau aduse în garanție, astfel încât tu și cei dragi să nu fiți impactați suplimentar în cazul unui eveniment nedorit.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate, are mai multe accepțiuni:

1. reprezintă riscul unei banci ca veniturile și capitalul său să fie afectate, datorită incapacității de a-și onora la termen obligațiile, fără a se confrunța cu pierderi inacceptabile

2. riscul de lichiditate include:

- incapacitatea bancii de a finanța portofoliul de active pe maturitățile și la ratele de dobândă corespunzătoare;
- incapacitatea bancii de a lichida poziția la momentul oportun și la un preț rezonabil

3. riscul de lichiditate decurge din necorelarea maturităților dintre fluxurile de încasări și cele de plăți

4. riscul de lichiditate constă în pierderile potențiale de profit și/sau capital ca urmare a esuarii în respectarea obligațiilor asumate și deriva din insuficiența rezervelor comparativ cu nevoile de fonduri.

Planificarea lichidității este o funcție deosebit de importantă a managementului activelor și pasivelor, deoarece vizează *matching*-ul fluxurilor de numerar care intra/ies din instituția de credit, așa încât la orice moment să poată fi onorate solicitările titularilor de depozite privind lichidarea totală sau parțială a acestora sau plățile ordonate de titularii de conturi bancare.

Pentru a evalua expunerea la riscul de lichiditate se utilizeaza mai multi indicatori, a caror semnificatie va fi descrisa in continuare :

- pozitia lichiditatii ;
- indicele de lichiditate utilizat de Comisia Bancara Franceza ;
- indicele de lichiditate utilizat de bancile americane (initiat de FED).

2.10 Combaterea coruptiei

In ceea ce priveste combaterea coruptiei in calitate de unitate , cu personalitate juridica precizam ca aderam la valorile fundamentale si la principiile promovate de catre Strategia nationala anticoruptie, prin implementarea acesteia la nivelul institutiei .

Conducerea institutiei sustine lupta anticoruptie , identifica riscurile si vulnerabilitatile specifice , consolidand totodata integritatea si transparenta , prin sustinerea masurilor anticoruptie si a standardelor etice profesionale la nivelul Companiei .

2.11 Obiective pentru anul 2019 .

Realizarea obiectivelor strategice asumate prin prezentul Plan de Administrare, va fi susținută de operaționalizarea următoarelor priorități strategice la nivelul anului 2019 :

1. Mărirea ariei de operare cu noi localități din județul Bacau , inclusiv prin extinderea rețelei de canalizare în unele localități care au în prezent doar rețele de apă potabilă;
2. Accelerarea proceselor investiționale prin respectarea cu strictețe a graficelor de implementare a proiectelor de investiții, cu îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractele de finanțare;
3. Continuarea lucrărilor de retehnologizare/reabilitare și reconfigurare a unor obiective aflate în administrare, care vor conduce la creșterea eficienței, în condiții de siguranță privind sănătatea populației și protecția mediului;
4. Stabilirea de indicatori de performanță pentru toate verigile organizatorice din cadrul Societății și pentru fiecare angajat, în scopul de a monitoriza gradul de realizare a obiectivelor la nivel de compartiment/secție și la nivel de post;

5. Continuarea proiectelor de gestionare a pierderilor de apă, prin implementarea sistemelor avansate de management al pierderilor.

Adoptat astăzi 14.05.2019 , în ședința Consiliului de Administrație al SC
Compania Regionala de Apa Bacau SA.

Consiliul de Administrație ,

Președinte ,

Turcu Ovidiu Leonard

